

खोप जानकारीको अभिव्यक्ति

Hib खोप

(हाइमोफिलस इन्फ्लुएन्जा टाइप बी)

तपाईंले जान्नु पर्ने कुरा

Many Vaccine information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis
Hojas de información sobre vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite www.immunize.org/vis

1 खोप किन लगाउने ?

हाइमोफिलस इन्फ्लुएन्जा टाइप बी (Haemophilus influenzae type b) (Hib) रोग जीवाणुको कारणहुने एउटा गम्भीर रोग हो । यसले सामान्यतया 5 वर्ष भन्दा कम उमेरका बालबालिकाहरूलाई असर गर्छ । यसले निश्चित रोगहरू भएका वयस्कहरूलाई पनि असर गर्न सक्छ ।

तपाईंको बच्चालाई जीवाणु भएको हुन सक्ने र त्यस बारेमा थाहा नभएका अन्य बालबालिका वा वयस्कहरूको वरिपरि रहँदा Hib रोग लाग्न सक्छ । कीटाणुहरू एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिमा फैलिन्छन् । कीटाणुहरू बच्चाको नाक र घाँटीमा बसेमा बच्चा बिरामी नहुन सक्छ । तर कहिलेकाहीँ कीटाणुहरू फोक्सो वा रक्त प्रवाहमा फैलिन्छन् र त्यसपछि Hib ले गम्भीर समस्याहरू उत्पन्न गराउन सक्छ । यसलाई आक्रामक Hib रोग भनिन्छ ।

Hib खोपको आविस्कार भन्दा पहिले, Hib रोग संयुक्त राज्यमा 5 वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाहरूमा हुने व्याक्टेरियाले लगाउने मेनिन्जाइटिसको प्रमुख कारण थियो । मेनिन्जाइटिस मस्तिष्क र मेरुदण्डको लाइनिङको संक्रमण हो । यसले मस्तिष्कको क्षति गर्ने र बहिरोपन निम्त्याउन सक्छ । Hib रोगले निम्न कुराहरू पनि निम्त्याउन सक्छ:

- निमोनिया
- सास फेर्न गारो पार्ने गरी घाँटी सुन्निनु
- रगत, जोर्नीहरू, हड्डीहरू र मुटुको आवरणको संक्रमणहरू
- मृत्यु

Hib खोपको आविस्कार भन्दा पहिले, संयुक्त राज्यमा प्रत्येक वर्ष 5 वर्ष भन्दा कम उमेरका लगभग 20,000 बालबालिकाहरूलाई Hib रोग लाग्थ्यो र तिनीहरू मध्ये लगभग 3% - 6% को मृत्यु हुन्थ्यो ।

Hib खोपले Hib रोगलाई रोकथाम गर्न सक्छ । Hib खोपको प्रयोगको सुरुवात भएदेखि, थुप्रै आक्रामक Hib रोगको केसहरूको संख्या 99% भन्दा बढीले घटेको छ । हामीले खोप लगाउन रोकेमा धेरै जसो बालबालिकाहरू Hib बाट ग्रसित हुन्छन् ।

2 एचआइबि (Hib) खोप

थुप्रै विभिन्न ब्राण्डहरूका Hib खोप उपलब्ध छन् । कुन खोपको प्रयोग गरिएको छ भन्ने कुराको आधारमा तपाईंको बच्चा 3 वा 4 खुराकहरू प्राप्त गर्नेछन् ।

Hib खोपका खुराकहरू सामान्यतया निम्न उमेरहरूमा सिफारिस गरिन्छन्:

- पहिलो खुराक: 2 महिनाको उमेरमा
- दोस्रो खुराक: 4 महिनाको उमेरमा
- तेस्रो खुराक: 6 महिनाको उमेरमा (आवश्यक भए खोपको ब्राण्डको आधारमा)
- अन्तिम/बुस्टर खुराक: 12-15 महिनाको उमेरमा

Hib खोप अन्य खोपहरू दिएकै समयमा दिन सकिन्छ ।

Hib खोप संयुक्त खोपको अंशको रूपमा दिन सकिन्छ । एउटा खोपले एकभन्दा बढी रोग विरुद्ध सुरक्षा दिन सकोस् भन्ने खातिर दुई वा सोभन्दा बढी प्रकारका खोपहरू मिलाएर संयुक्त खोपहरू तयार गरिन्छन् ।

सामान्यतया 5 वर्षभन्दा माथिका बालबालिका र वयस्कहरूलाई Hib खोपको आवश्यक पर्दैन । तर आस्प्लेनिया वा सिकल सेलको रोग भएका अलिक बढी उमेरका बच्चा वा वयस्कहरूको फियो निकाल्ने शल्यक्रिया अघि वा बोन म्यारो प्रत्यारोपण गरेपछि यो खोपको आवश्यकता हुन सक्छ । यो खोप HIV भएका 5 वर्ष देखि 18 वर्षसम्मको मानिसहरूमा सिफारिस गर्न सकिन्छ । विवरणहरूको लागि आफ्नो चिकित्सकलाई सोध्नुहोस् ।

तपाईंको चिकित्सक वा तपाईंलाई खोप लगाउने व्यक्ति तपाईंलाई थप जानकारी दिन सक्छन् ।

Hib खोप 6 हप्ताभन्दा कम उमेरका शिशुहरूलाई दिनु हुँदैन ।

कुनै व्यक्तिलाई विगतमा खोपको खुराक लिएपछि ज्यान जोखिममा पार्ने किसिमको एलर्जी भएको थियो वा यो खोपको कुनै पनि भागद्वारा गम्भीर एलर्जी भयो भने त्यस्तो व्यक्तिले यो खोप लिनु हुँदैन । सबै सूक्ष्म एलर्जीहरूको बारेमा खोप दिने व्यक्तिलाई भन्नुहोस् ।

हल्का बिरामी भएका मानिसहरूले Hib खोप लिँदा हुन्छ । मध्यम वा गम्भीर रूपमा बिरामी भएका व्यक्तिहरूले निको हुनेजसम्म कुदा राम्रो हुन्छ । सुई लगाउने दिनमा खोप लगाउने व्यक्तिलाई सन्धो छैन भने तपाईंको प्रदायकसँग कुरा गर्नुहोस् ।

खोपहरू लगायत सबै औषधिले प्रतिक्रिया दिने सम्भावना हुन्छ । ती प्रतिक्रिया हल्का हुन्छन् र आफै हराएर जान्छन् । गम्भीर प्रतिक्रियाहरू पनि हुन सक्छन्, तर अत्यन्तै कम रूपमा ।

एचआइबि (Hib) खोप लगाउने धेरैजसो मानिसहरूलाई यसले समस्या गर्दैन ।

एचआइबि (Hib) खोप लगाएपछि हुने सामान्य समस्याहरू:

- सुई लगाइएको ठाउँमा रातो हुने, ज्वरो आउने, वा सुनिने
- ज्वरो आउने

यी समस्याहरू असामान्य छन् । यी समस्याहरू भइहाले भने पनि सुई लगाएको केही समयपछि नै सुरु भएर 2 वा 3 दिनसम्म रहन्छन् ।

सुईद्वारा दिइने कुनै पनि खोप लिइ सकेपछि देखा पर्न सक्ने समस्याहरू यस प्रकार छन्: कुनै पनि औषधिले गम्भीर एलर्जी प्रतिक्रिया ल्याउन सक्छ । खोपबाट त्यस किसिमको प्रतिक्रिया निकै कम मात्रामा हुन्छ, अर्थात् दश लाख डोजमा 1 जना भन्दा कमलाई हुन्छ र खोप लगाएपछि केही मिनेटदेखि र केही घण्टाको बीचमा यस्तो हुन्छ भन्ने अनुमान गरिएको छ ।

सबै प्रकारका औषधिले जस्तै खोपका कारणले पनि गम्भीर चोटपटक लाग्ने वा मृत्यु हुन सक्ने दुर्लभ सम्भावना हुन्छ ।

कुनै पनि खोप लगाइसकेपछि बढी उमेरका बालबच्चा, किशोर-किशोरी, र वयस्कहरूमा यी समस्याहरू आउन सक्छन्:

- मानिसहरू कहिलेकाहीँ खोप लगायतका चिकित्सा उपचारपछि बेहोस हुने गर्छन् । लगभग 15 मिनेट जति बस्नु वा ढल्केर बस्नुले बेहोस हुन, र लडेर हुने चोटपटकबाट बचाउँछ । रिंगटा लाग्ने, वा दृष्टि समस्या भयो वा कान बज्यो भने आफ्नो चिकित्सकलाई बताउनुहोस् ।
- कतिपय मानिसहरूलाई सुई लगाएको कुममा अत्यन्तै पीडा हुन्छ र हात चलाउन गाह्रो हुन्छ । अत्यन्त कम व्यक्तिमा मात्र यस्तो समस्या हुन्छ ।

खोपको सुरक्षालाई सधैं अनुगमन गरिन्छ । थप जानकारीको लागि, निम्न वेबसाइटमा जानुहोस्: www.cdc.gov/vaccinesafety/

म के प्रति होसियार हुनुपर्छ ?

- आफूलाई चिन्तित पार्ने गम्भीर एलर्जी प्रतिक्रिया, अत्यन्तै उच्च ज्वरो वा असामान्य व्यवहार जस्ता कुनै पनि चिन्ह तथा लक्षण प्रति होसियार हुनुहोस् ।

गम्भीर एलर्जी प्रतिक्रियामा बिबिरा आउने, अनुहार र घाँटी सुनिने, सास फेर्न गाह्रो हुने, मुटुको धड्कन छिटो-छिटो चल्ने, रिंगटा लाग्ने, र कमजोर हुने आदि पर्छन् । यस्ता लक्षणहरू खोप लगाएपछि केही मिनेटदेखि केही घण्टापछि देखा पर्न सक्छन् ।

मैले के गर्नुपर्छ ?

- यदि यो गम्भीर एलर्जी प्रतिक्रिया हो वा प्रतीक्षा गर्न नसकिने अन्य आपत्कालिन समस्या हो भने 9-1-1 मा टेलिफोन गर्नुहोस् वा बिरामीलाई सबैभन्दा नजिकको अस्पतालमा लैजानुहोस् । वा, आफ्नो डाक्टरलाई टेलिफोन गर्नुहोस् ।
- त्यसपछि, प्रतिक्रियाको बारेमा भ्याक्सिन एडभर्स इभेन्ट रिपोर्टिङ सिस्टम भिएडआरएस (VAERS) मा रिपोर्ट दिनुपर्छ । तपाईंको डाक्टरले यो रिपोर्ट बुझाउन सक्छन्, वा VAERS को वेबसाइट www.vaers.hhs.gov मा गएर, वा 1-800-822-7967 मा टेलिफोन गरेर तपाईं आफै यसो गर्न सक्नुहुन्छ ।

VAERS ले मेडिकल सल्लाह दिँदैन ।

राष्ट्रिय खोप हानी क्षतिपूर्ति कार्यक्रम (Vaccine Injury Compensation Program, VICP) एक यस्तो संघीय कार्यक्रम हो जुन निश्चित खोपहरूद्वारा चोटपटक लागेका वा हानी भएका मानिसहरूलाई क्षतिपूर्ति दिने उद्देश्यले स्थापना गरिएको हो ।

आफूलाई खोपले हानी गरेको छ वा चोटपटक लागेको छ भन्ने विश्वास गर्ने व्यक्तिहरूले कार्यक्रमको बारेमा जान्न र दाबी दायर गर्ने विषयमा 1-800-338-2382 मा टेलिफोन गरेर वा VICP को वेबसाइट www.hrsa.gov/vaccinecompensation मा गएर जानकारी लिन सक्छन् । क्षतिपूर्तिको लागि दाबी दायर गर्ने म्याद हुन्छ ।

- तपाईंको डाक्टरलाई सोध्नुहोस् । निजले तपाईंलाई खोप जानकारी (package insert) प्रदान गर्न सक्छ वा सूचनाको अन्य स्रोतहरू बताउन सक्छ ।
- आफ्नो स्थानीय वा राज्य स्वास्थ्य विभागमा टेलिफोन गर्नुहोस् ।
- रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम विभागहरू (Centers for Disease Control CDC) मा कल गर्नुहोस्:
 - 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) मा कल गर्नुहोस् वा
 - CDC को वेबसाइट www.cdc.gov/vaccines मा जानुहोस्

